

Klub Klods - Hjemmeudgaven

Klub Klods er en **legeklub**, som udvikles i projektet CollaboLearn af forskere ved Aarhus Universitet, specialiserede psykologer, konsulenter og pædagogisk personale ved Langagerskolen i Aarhus.

Klub Klods skaber et højmotiverende socialt læringsmiljø, som giver børn mulighed for at få **sociale erfaringer** og dermed udvikle **sociale strategier** – fra lige præcis dét sted, hvor **de** er i **deres** udvikling. Klubben er målrettet børn på autismspektret, men vi har set, at **alle børn** får noget ud af Klub Klods.

Denne PDF indeholder en '**hjemmeudgave**' af Klub Klods, som vi **lægger frit ud** under COVID19. Materialet er tænkt som en kort introduktion, og du kan finde mere materiale på www.autismepotentiale.dk/klub-klods

Metoden er under løbende udvikling, og vi værdsætter alle kommentarer, ideer, feedback og kritik.

Læs mere her: <https://interactingminds.au.dk/projects/collabolearn/collabolearn-og-klub-klods/>
Udviklet af Rikke Steensgaard, Ella Paldam, Line Gebauer & Stine Strøm. Mail: collabolearn@cas.au.dk

Denne pdf indeholder 4 forskellige slags tekst:

Baggrundsinformation til voksne & børn: Hvad er Klub Klods?

Forslag til at strukturere legene: Hvordan leger man i Klub Klods?

Vejledninger til legene 'step by step': Hvad leger man i Klub Klods?

Guide til Klub Klods: Hvordan skal jeg støtte mit barn bedst?

Klub Klods – Hvad er det?

Mens skolen er lukket, og jeg skal være hjemme, er det vigtigt at:

- **Jeg lærer noget**
- **Jeg har det sjovt**

En måde **at lære noget** og samtidig **have det sjovt** er at starte en Klub Klods derhjemme.

I Klub Klods s bygger man **LEGO-modeller** sammen med en eller flere andre (børn og/eller voksne).

Når man bruger Klub Klods-legene, så lærer man en hel masse om at **samarbejde** - og så bliver man **et godt team**.



Opdag, udforsk og grin med Klub Klods

Det kan være svært at skabe sjove og lærerige **sociale** aktiviteter derhjemme sammen med dine børn. Derfor kan du bruge Klub Klods som en model for, hvordan I kan hygge jer sammen, samtidig med at I øver samarbejdskompetence (= **socialfaglig læring**).

Klub Klods er en hjælp til forældre til - på en struktureret måde - at få:

- ✓ **grinet** sammen
- ✓ **fællesskabet** i fokus
- ✓ **'aha'-oplevelser** med dit barn: både forældre og lærere har fortalt os, at de har set **nye sider** af børnene i Klub Klods.

I Klub Klods har den voksne ansvaret for **strukturen** (tiden og de overordnede rammer), men **indholdet** skaber I sammen. Læn dig gerne lidt tilbage, og tag dig så **god tid** til at lægge mærke til:

Hvad sker der? Hvad bliver dit barn bliver optaget af? Hvilke ideer og forslag har dit barn?

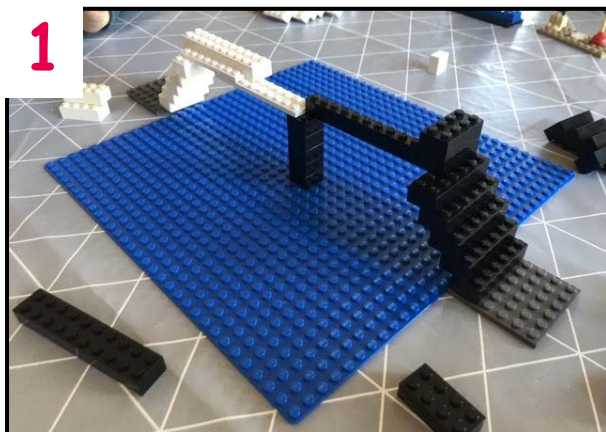
Børn taler **ikke** kun med ord: Kig også på barnets **handlinger**. Prøv også at **dele** dine egne tanker og ideer. Prøv at skabe et **ligeværdigt samarbejde**, hvor ingen er eksperter, men I leger **SAMMEN**.



Klub Klods – Legeaktiviteterne

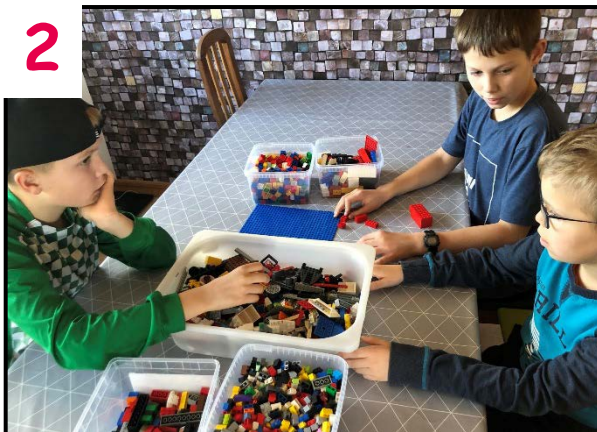
Klub Klods har tre grundlæggende aktiviteter, som tilsammen støtter børns sociale udvikling optimalt. Start gerne med nummer **1** og afprøv den alene. Når I har fundet en god måde at lave nummer **1** på, så udvid med nummer **2**, og siden med nummer **3**, når du og dit barn er klar til det.

1



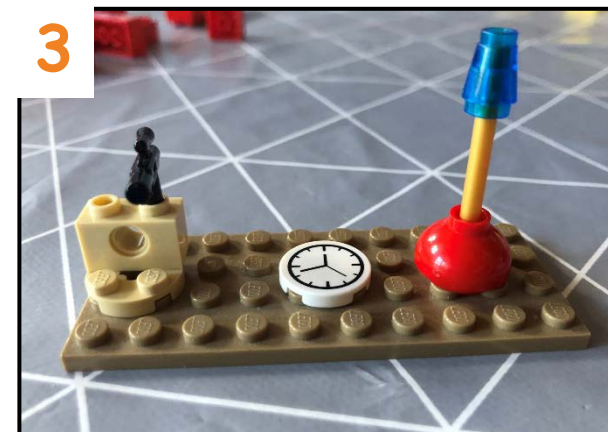
Byg-x-sammen: Man er indbyrdes afhængig for at kunne løse én fælles byggeopgave, fx byg en bro eller et tårn med hver sin farve klodser, eller man bygger med roller.

2



Byg-frit-sammen: Man aftaler i fællesskab, hvad man vil bygge på en fælles plade. Man forhandler løbende sine ideer, men man bygger ikke nødvendigvis den samme historie.

3



Byg-det-vi-lærte: Den voksne eller børnene bygger én eller flere modeller, som viser, hvad der skete i samarbejdet, fx konkurrence, tålmodighed, turtagning eller fælles fokus.

Klub Klods – strukturforslag nr. 1

Sådan her kan I strukturere Leg 1: **Byg-x-sammen**:

(Tegn fx strukturen på et papir eller vis den på en tablet)

- ▶ Begynd med **team-gejst**: Vi gør det her **SAMMEN**
- ▶ Sæt rammen: **Tid** og **mening**! Hvor lang tid og hvorfor?
- ▶ Leg 1: **Byg-x-sammen**
- ▶ Next steps: Hvad vil vi gerne næste gang i Klub Klods?
- ▶ Afslutning med **team-gejst**: Vi gjorde det **SAMMEN**



Leg 1: Byg-x-sammen - step by step



Opgaven: Vi bygger et tårn (andre ideer: en bro, et hus, et slot, en dino, en robot, etc.)

Tid: Det tager ca. 15-30 minutter (afhængig af vores lyst, engagement og overskud).

Materialer: Vi skal bruge ca. 100 almindelige LEGO klodser eller Duplo, der er farvesorteret, så vi hver har lige mange klodser i hver sin farve (legen passer til 2-4 deltagere).

Instruktion: Opgavens **formål** er, at vi bygger tårnet ved **fælles hjælp**:

- Sammen finder vi ud af, hvordan det skal se ud.
- Sammen opdager vi, hvordan vi gør tårnet stabilt og højt.
- Vi har hver vores bunke af klodser. Du har de røde, jeg har de grønne (osv.).
- Nu skal vi sammen bygge et tårn, som er super stabilt – og der er **4 regler**:
 1. Vi skal bruge alle klodserne
 2. Vi bruger hver vores farve (du bygger med grønne, jeg bygger med røde)
 3. Vi sætter aldrig to ensfarvede klodser oven på hinanden.
 4. Vi skiftes til en sætte én klods hver.



På den måde leger vi os til **at samarbejde**. Vi sætter tiden i gang... **NU!**

Klub Klods – strukturforslag nr. 2

Sådan her kan I strukturere Leg 1: **Byg-X-sammen** & Leg 2: **Byg-frit-sammen**

(Tegn fx strukturen på et papir eller vis den på en tablet)

- ▶ Begynd med **team-gejst**: Vi gør det her **SAMMEN**
- ▶ Sæt rammen: **Tid** og **mening**! Hvor lang tid og hvorfor?
- ▶ Leg 1: **Byg-X-sammen**
- ▶ Leg 2: **Byg-frit-sammen**
- ▶ Next steps: Hvad vil vi gerne næste gang i Klub Klods?
- ▶ Afslutning med **team-gejst**: Vi gjorde det **SAMMEN**



Leg 2: Byg-frit-sammen - step by step



Opgaven: Vi bygger på én stor byggeplade under et fælles tema (i Klub Klods har vi fx set: højhuse, en campingplads, robotter ved stranden, en pokemonzoo, et minecraftlandskab)

Tid: Det tager ca. 15-30 minutter (afhængig af vores lyst, engagement og overskud).

Materialer: Vi skal bruge én stor byggeplade og en kasse med blandede klodser; både almindelige klodser og specialklodser, fx ninjago eller elves (legen passer til 2-4 deltagere)

Instruktion: Opgavens **formål** er, at vi bygger sammen under et **fælles tema**.

- Sammen finder vi et fantasifuldt tema, som vi vil bygge under.
- Sammen opdager vi, hvordan vi hver især bygger under temaet.
- Sammen udforsker vi, hvordan vi får vores byggeri til at passe sammen – og der er **4 regler**:
 1. Vi bestemmer selv, hvad vi vil bygge.
 2. Vi har ingen regler for, hvordan vi bygger.
 3. Sammen finder vi der, hvor byggeriet passer sammen.
 4. Hvis vi ikke er færdige, når tiden er gået, kan vi aftale at bygge videre næste gang.

Tip! Gør instruktionen mere struktureret, hvis det er bedre for jer. Find fx et tema på forhånd, så I ikke skal forhandle.

På den måde leger vi os til at **se & høre hinanden**. Vi sætter tiden i gang... **NU!**

Klub Klods – strukturforslag nr. 3

Sådan her kan I strukturere Leg 1 & Leg 2 & Leg 3: **Byg-det-vi-lærte**

(Tegn fx strukturen på et papir eller vis den på en tablet)

- ▶ Begynd med **team-gejst**: Vi gør det her **SAMMEN**
- ▶ Sæt rammen: **Tid** og **mening**! Hvor lang tid og hvorfor?
- ▶ Leg 3: **Byg-det-vi-vil-lære**: Hvad er vores fokus i dag? (udelades evt.)
- ▶ Leg 1: **Byg-X-sammen**
- ▶ Leg 3: **Byg-det-vi-lærte**
- ▶ Leg 2: **Byg-frit-sammen**
- ▶ Leg 3: **Byg-det-vi-lærte**
- ▶ Next steps: Hvad vil vi gerne næste gang i Klub Klods?
- ▶ Afslutning med **team-gejst**: Vi gjorde det **SAMMEN**



Leg 3: Byg-det-vi-lærte - step by step



Opgaven: Byg små figurer, som fortæller en historie om, hvad det var I lærte.

Tid: Hver figur tager ca 2-5 minutter (afhængig af vores lyst, engagement og overskud).

Materialer: Blik for barnets læring, ideer til små fortællinger og en håndfuld blandede klodser.

Instruktion: Opgavens formål er, at vi sammen reflekterer over vores fælles **sociale læring**.

- Vi opdager, at vi kan **dele** hinandens oplevelser ved at fortælle **historier** om dem, og ved at bygge historierne om til **læringsfigurer**.
- Sammen bygger vi 1-3 læringsmodeller (start evt. med at bygge på forhånd, brug fx vores eksempler), som illustrerer nogle grundelementer i et samarbejde.
 1. Hold øje med, hvornår I finder løsninger på det, der er svært i samarbejdet.
 2. Find sammen en historie/metafor om det, jeres løsning på det, som er svært.
 3. Byg sammen en lille figur, som minder jer om problemet og løsningen.
 4. Find figuren frem hver gang, samarbejdet bliver svært på lignende måder.

Læringsfiguren skal ikke være flot eller ligne, bare den **minder jer** om ét bestemt problem i samarbejdet og jeres fælles løsning. På den måde leger vi os til at gøre abstrakt læring **konkret håndgribelig**, så vi kan tage læringen med os over i andre situationer.

Leg 3: Byg-det-vi-lærte - 3 eksempler



Her er 3 eksempler på læringsfigurer, som andre børn og voksne har bygget i Klub Klods. For at Leg 3: **Byg-det-vi-lærte** virker bedst, må I hen ad vejen finde **jeres helt egne** figurer.

Jeres læringsfigurer behøver ikke at ligne; det eneste vigtige er, at de minder jer om jeres samarbejdsproblem - og om jeres fælles løsning. Så kan I nemlig bruge figurerne igen gangen efter i Klub Klods. Og gangen efter. Og gangen efter... Og måske får I også lyst til at tage dem frem, når I oplever samarbejdsproblemer uden for Klub Klods?

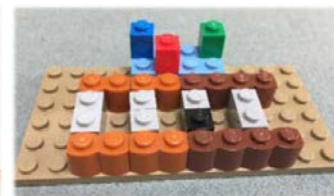
Her er 3 eksempler og en fortælling om figurerne, som I kan bruge til at komme i gang med:

- I Klub Klods øver vi os på at samarbejde. Her er nogle gode råd fra andre børn og voksne i Klub Klods, som vi kan bruge i starten. At samarbejde handler fx om at være god til:
 - ▶ at bruge **ordkanonen**, så vi kan forklare hinanden, hvad vi mener og tænker.
 - ▶ at vente ved **togskinnerne**, så vi kan være tålmodige og vente på hinanden.
 - ▶ at **zoome ind** på hinanden, så vi kan have fælles fokus på det, vi bygger.

Tip! Find flere eksempler på læringsfigurer i [den-ne pdf](https://autismepotentiale.dk/klub-klods) på autismepotentiale.dk/klub-klods



ordkanonen



togskinnerne



zoome ind

Leg 3: Byg-det-vi-lærte – som evaluering



Opgaven: Brug jeres læringsfigurer til at **evaluere** jeres samarbejde, når en leg er slut.

Evaluering af en proces er en effektiv måde **at reflektere** over læring.

- var vi gode til at bruge mange forklaringsord og skyde med ordkanonen på hinanden?
- var vi gode til at være tålmodige og vente på hinanden ved togskinnerne?
- var vi gode til at zoome ind og have fælles fokus på det, som vi byggede?

Spørgsmål som disse er ofte demotiverende, og de risikerer at dræbe den gode stemning!

Prøv i stedet **at lege** evalueringen: I kan fx svare på spørgsmål ved at **vise** jeres svar med en minifigur eller med en læringsmodel. Brug fx farver: **grøn** = godt, **gul** = ok, **rød** = ikke godt.



Klub Klods – gentagelsen

Vores forslag til strukturer og lege er kun **vejledende**. Det er afgørende, at I hele tiden **tilpasser** legene, så de passer i **tid**, **struktur** og **sværhedsgrad** til netop jer (børn & voksne) og jeres dagsform.

Klub Klods kan både være noget, du gør sammen med 1 barn, eller det kan være en aktivitet, som du faciliterer sammen med 2-3 børn pr gruppe. Det vigtige med Klub Klods er, at man **gentager** legene - enten dagligt, ugentlig eller som det passer. Det er også vigtigt at gentage de samme lege med små variationer. Det er nemlig **gennem gentagelserne**, at de sociale kompetencer lige så stille udvikles.

Udvikling af jeres Klub Klods følger en **gentagelsesformel**:

Afprøv Klub Klods
derhjemme

Evaluer Klub Klods med
dig selv og med børn

Tilpas Klub Klods
strukturer, lege og
materialer



Efter en hel masse afprøvninger har du og dit barn sammen udviklet et socialt læringsmiljø med metoder, som giver mening jer. I kan kalde det Klub Klods - eller noget helt andet. Det er jo **jeres**.

Klub Klods – tilpasningen

For at tilpasse Klub Klods til jeres ressourcer og interesser, kan du efter hver Klub Klods spørge dig selv:

- Var der elementer af **forhandling** i legen? Lykkedes vi med at interagere?
- Var barnet **motiveret** til at deltage? Kan jeg gøre noget, for at fange barnets **interesser**?

Du kan bruge akserne her som værktøj til at undersøge interaktionen i jeres leg:

- Blev det for **overvældende** for os? Skal vi have mere struktur? (til venstre på akserne nedenfor)
- Var det FOR struktureret? Kunne jeg prøve at **åbne** lidt op? (til højre på akserne nedenfor)

Spil

...har klare regler, som styrer interaktionen

...har en klar afslutning, som I styrer hen imod

Fordele: Det er let at navigere i situationen

Ulemper: Regler kan gøre det kedeligt i længden

Fri leg

...har løbende forhandling af legens indhold

...har en åben slutning, som giver legen fantasi

Fordele: Forhandling giver social erfaring

Ulemper: Kan blive overvældende/kaotisk

Klub Klods – mit mål som facilitator

Vi skal sammen se, om vi kan bevæge os mod højre sammen på legeaksen



Spil

...har klare regler, som styrer interaktionen

...har en klar afslutning, som I styrer hen imod

Fordele: Det er let at navigere i situationen

Ulemper: Regler kan gøre det kedeligt i længden



Fri leg

...har løbende forhandling af legens indhold

...har en åben slutning, som giver legen fantasi

Fordele: Forhandling giver social erfaring

Ulemper: Kan blive overvældende/kaotisk



Klub Klods er designet sådan, at legen understøtter **social læring** for børn med autisme. Målet med Klub Klods er at børnene i højere grad kan deltage i **Fri leg**, da den fri leg kan rumme et stort socialt læringspotentiale. Mange børn foretrækker **Spil** frem for fri leg på grund af den høje grad af struktur i spil. Dit mål som facilitator er at hjælpe børnene med at bevæge sig lige så stille **mod højre** på aksens ovenfor ved at introducere lege, som hverken er kedelige eller overvældende/kaotiske. Når vi tilpasser legen, skal vi altså hele tiden finde det punkt på linjen, hvor legen er **tilpas struktureret og åben på samme tid** - og vi skal stræbe efter at flytte dét punkt langsomt mod højre gang for gang.

Del jeres Klub Klods



Tag gerne billeder af det der sker i jeres Klub Klods. Jeres billeder kan bruges til at inspirere andre. Billeder siger mere end 1000 ord.

Send jeres billeder til: klubklods@gmail.com, hvis I vil have dem uploadet til billedgalleriet på www.autismepotentiale.dk

Vi bliver glade, hvis du bruger #KlubKlods, når du lægger jeres billeder på Instagram, twitter, facebook, LinkedIn eller andre sociale medier.

Del også gerne jeres frustrationer, barrierer, udfordringer, succesoplevelser og ikke mindst jeres gode ideer: klubklods@gmail.com er altid åben!

Feedback og fotos er værdifuldt for os, fordi vi er i fuld gang med at gøre Klub Klods endnu bedre. Vi arbejder på at videreudvikle, validere og implementere Klub Klods-legene sammen med vores børne- og voksenbrugere. Brugersamarbejdet er projektets bankende hjerte, fordi det sikrer, at metoden er mest relevant og bedst muligt tilpasset.